

К. Мыңбаев ісін жалғастырушылар

Последователи творчества К. Мынбаева

Игорь Николаевич Нечаев

Игорь Николаевич Нечаев — Ауыл шаруашылығы ғылымдарының докторы (1983), профессор (1985), Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының академигі.

1933 жылы 11 наурызда Семей қаласында дүниеге келген.

1956 жылдан бастап Алматы зооветеринарлық институтын (үздік дипломмен) бітіргеннен кейін алдымен Қазақ мал шаруашылығы ғылыми-зерттеу институтында лаборант, одан кейін Бетпақдала тәжірибе станциясында: кіші, аға ғылыми қызметкер, бөлім меңгерушісі, директордың ғылым жөніндегі орынбасары болып жұмыс істеді.

1970 жылдан қайтадан Қазақ мал шаруашылығы ғылыми-зерттеу институтында: аға ғылыми қызметкер, жылқы шаруашылығы бөлімінің меңгерушісі, директордың ғылым жөніндегі орынбасары болды.

1983 жылдан Бүкілресейлік ауыл шаруашылығы ғылымдары академиясының Шығыс филиалы төрағасының орынбасары, 1990-1994 жылдары Қазақ ауыл шаруашылығы ғылымдары академиясының вице-президенті. Одан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық академиялық аграрлық зерттеулер орталығының мал шаруашылығы және ветеринария бөлімінің академик-хатшысы. 2003-2007 жылдары Мал шаруашылығы және ветеринария ғылыми-өндірістік орталығының жылқы шаруашылығы

секторының меңгерушісі, 2007 жылдан өмірінің соңына дейін Қазақ мал шаруашылығы және жемшөп өндірісі ғылыми-зерттеу институты жылқы шаруашылығы бөлімінің бас ғылыми қызметкері.

Ауыл шаруашылығы ғылымдарының докторы (1983), профессор (1984), Қазақ ауыл шаруашылығы ғылымдары академиясының академигі (1991), Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының академигі (2003).

Диссертациялары:

- Мясная продуктивность лошадей в условиях Бетпак-Далы и методы ее повышения : диссертация ... кандидата сельскохозяйственных наук : 06.00.00. — Кзыл-Тау, 1965. — 129 с. : ил.
- Зоотехнические основы технологии табунного мясного коневодства : диссертация ... доктора сельскохозяйственных наук : 06.02.04. — Алма-Ата, 1982. — 344 с. : ил.

Табынды етті жылқы шаруашылығының технологиясы жасалды. Оның басшылығымен және жеке атсалысуымен ет-сүт өнімділігімен ерекшеленетін жаңа етті-сүтті жылқы тұқымы – Мұғалжар жылқысы алынды (биелердің орташа тәуліктік сауымы 12-14 л сүт, 85-90% құлындайды).

200-ге жуық ғылыми еңбектің, оның ішінде 6 монографияның авторы.

Шығармалары:

- Мясное коневодство (табунное) [Текст] / И. Н. Нечаев, канд. с.-х. наук. — Алма-Ата : Кайнар, 1975. — 134 с. : ил.; 20 см.
- Коневодство Казахстана / М. Г. Моторико, И. Н. Нечаев, П. А. Федотов. — Алма-Ата : Кайнар, 1986. — 205,[1] с. : ил.; 21 см; ISBN (В пер.) (В пер.) : 1 р. 30 к., 3600 экз.
- Продуктивное коневодство. [Текст] / Ю. Н. Барминцев, В. С. Ковешников, И. Н. Нечаев, Н. В. Анашина. — Москва : Колос, 1980. — 207 с.
- Казахская лошадь: прошлое, настоящее, будущее // И. Нечаев, А. Тореханов, А. Жумагул, Г. Сизонов, Т. Жайтапов, Н. Кикебаев, М. Нурушев. Алматы, 2005. 207 с.
- Зоотехнические основы технологии табунного мясного коневодства // Сб. тр., А-Ата, АЗВИ, 1983. С. 306—341
- Состояние и перспективы разведения адаевской лошади // И. Н. Нечаев. М. Ж. Нурушев / Вестник с.-х. науки Каз. А-А, Бастау — 1996, № 6.-103-111 С.

Оның жетекшілігімен 33 кандидаттық және 5 докторлық диссертация корғалды.

Академик А. И. Бараев атындағы сыйлықтың лауреаты (2002). Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген қайраткері. «Ерен еңбегі үшін. В. И. Лениннің туғанына 100 жыл толуына орай» (1970), «Еңбек сіңіргені үшін», «Еңбек ардагері» (1984), Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің Құрмет грамоталарына (1973) ие болған.

2017 жылы 20 қазанда 85 жасында қайтыс болған.

Игорь Николаевич Нечаев — доктор сельскохозяйственных наук (1983), профессор (1985), академик НАН РК.

Родился 11 марта 1933 года в Семипалатинске.

С 1956 года после окончания (с отличием) Алма-Атинского зооветеринарного института работал сначала лаборантом в Казахском НИИ животноводства, затем на Бетпакдалинской опытной станции: младший, старший научный сотрудник, заведующий отделом, заместитель директора по науке.

С 1970 года снова в Казахском НИИ животноводства: старший научный сотрудник, заведующий отделом коневодства, заместитель директора по науке.

С 1983 года заместитель председателя Восточного отделения ВАСХНИЛ, с 1990 по 1994 г. — вице-президент Казахской Академии сельскохозяйственных наук. Затем академик-секретарь отделения животноводства и ветеринарии Национального Академического Центра аграрных исследований Республики Казахстан. С 2003 по 2007 г. заведующий сектором коневодства Научно-производственного центра животноводства и ветеринарии, с 2007 года до конца жизни — главный научный сотрудник отдела коневодства Казахского НИИ животноводства и кормопроизводства.

Доктор сельскохозяйственных наук (1983), профессор (1984), академик Казахской академии сельскохозяйственных наук (1991), академик НАН РК (2003).

Диссертации:

- Мясная продуктивность лошадей в условиях Бетпак-Далы и методы ее повышения : диссертация ... кандидата сельскохозяйственных наук : 06.00.00. — Кзыл-Тау, 1965. — 129 с. : ил.
- Зоотехнические основы технологии табунного мясного коневодства : диссертация ... доктора сельскохозяйственных наук : 06.02.04. — Алма-Ата, 1982. — 344 с. : ил.

Разработана технология табунного мясного коневодства. Под его руководством и при личном участии создана новая мясомолочная порода лошадей — мугоджарская, отличающаяся высокой мясной и молочной продуктивностью (среднесуточный удой кобыл 12-14 литров молока, выход жеребят 85-90 %).

Автор около 200 научных работ, в том числе 6 монографий.
Сочинения:

- Мясное коневодство (табунное) [Текст] / И. Н. Нечаев, канд. с.-х. наук. — Алма-Ата : Кайнар, 1975. — 134 с. : ил.; 20 см.
- Коневодство Казахстана / М. Г. Моторико, И. Н. Нечаев, П. А. Федотов. — Алма-Ата : Кайнар, 1986. — 205,[1] с. : ил.; 21 см; ISBN (В пер.) (В пер.) : 1 р. 30 к., 3600 экз.

- Продуктивное коневодство. [Текст] / Ю. Н. Барминцев, В. С. Ковешников, И. Н. Нечаев, Н. В. Анашина. — Москва : Колос, 1980. — 207 с.
- Казахская лошадь: прошлое, настоящее, будущее // И. Нечаев, А. Тореханов, А. Жумагул, Г. Сизонов, Т. Жайтапов, Н. Кикебаев, М. Нурушев. Алматы, 2005. 207 с.
- Зоотехнические основы технологии табунного мясного коневодства // Сб. тр., А-Ата, АЗВИ, 1983. С. 306—341
- Состояние и перспективы разведения адаевской лошади // И. Н. Нечаев. М. Ж. Нурушев / Вестник с-х. науки Каз. А-А, Бастау — 1996, № 6.-103-111 С.

Под его руководством защищено 33 кандидатских и 5 докторских диссертаций.

Лауреат премии им. академика А. И. Бараева (2002). Заслуженный работник Республики Казахстан. Награждён медалями «За доблестный труд. В ознаменование 100-летия со дня рождения В. И. Ленина» (1970), «За трудовые заслуги», «Ветеран труда» (1984), Почётной грамотой Верховного Совета Казахской ССР (1973).

Умер 20 октября 2017 года на 85-м году жизни.

Қылыш Бабаев

Қылыш Бабаев

Қылыш Бабаев – агроном-ғалым, ауылшаруашылығы ғылымдарының кандидаты, ҚазКСР-інің еңбек сіңірген ғылым қайраткері (1943ж.). Бұқар жырау ауданының түлегі. Қазақ ауылшаруашылық институтын бітірген (1937 ж.). 1937-42 ж. осы институтта ассистент, доцент, кафедра меңгерушісі. 1942-48 ж. В. Р. Вильямс атындағы Қазақ ғылыми-зерттеу егіншілік институтының

директоры. Республика ауыл шаруашылығын дамытуға, агрономиялық ғылым міндеттерін шешу мәселесіне арналған бірқатар ғылыми еңбектердің авторы. Республиканың әрбір облысында ғылыми негізге сүйенген егіншілік жүйесін жасау, агрономиялық жағдайларына орай әрбір аудан мен облыста ауылшаруашылық өндірісін мамандандыру және ұйымдастыру жөніндегі жұмыстарға басшылық етті. Ленин орденімен марапатталған. 1948 жылы авиация апаты кезінде қаза тапты.

Кылыш Бабаев – -ученый, кандидат сельскохозяйственных наук, заслуженный деятель науки Казахской ССР (1943). Родился и вырос в Бухар Жырауском районе. Окончил Казахский сельскохозяйственный институт (1937). В 1937-1942 годах он был ассистентом, доцентом, заведующим кафедрой этого института. В 1942-1948 годах он был директором Казахского научно-исследовательского сельскохозяйственного института имени В. Р. Вильямса. Он автор ряда научных работ, посвященных решению проблем агрономической науки, развитию сельского хозяйства республики. Он руководил работой по созданию научных основ системы земледелия в каждом регионе республики, специализируя и организуя сельскохозяйственное производство в каждом районе и области в соответствии с агротехническими условиями. Награжден орденом Ленина. Он погиб в авиакатастрофе в 1948 году.

Хайдар Арыстанбекұлы Арыстанбеков

Хайдар Арыстанбекович Арыстанбеков

Хайдар Арыстанбекұлы Арыстанбеков — Кеңес Одағы мен Қазақстанның саяси, партия және қоғам қайраткері, профессор және агроном, экономика ғылымдарының кандидаты. Қазақстан Ұлттық ғылым академиясының академигі.

1963-1981 жылдары Қазақ ұлттық аграрлық университетінің ректоры. Бұған дейін Батыс Қазақстан облыстық атқару комитетінің төрағасы (1962-1963), Қазақ КСР Ауыл шаруашылығы министрі (1961-1962), Шығыс Қазақстан облыстық атқару комитетінің төрағасы (1959-1960) және Алматы облыстық атқару комитетінің төрағасы қызметтерін атқарған (1950-1952).

1919 жылы 30 наурызда Қарағанды облысы, Ақтоғай ауданында туған. Арғын тайпасының Тобықты руының Дадан тармағынан шыққан.

Жұбайы – Жақыпова Аспасия Жақыпқызы (1925-1973).

Төрт қызы бар: Ақмарал (1948 ж.т.); Найля (1952-2006); Лейла (1957-1991), Зарема (1961 ж.т.).

Қазақ ауыл шаруашылығы институтын (1941), Бүкілресейлік коммунистік (большевиктер) Орталық Комитеті жанындағы жоғары орта мектепті (1945) бітірген, агроном-егісші, экономика ғылымдарының кандидаты (диссертация тақырыбы – «Бесжылдық Жамбыл облысының «Қызыл Жұлдыз» ауыл шаруашылығы артелінің дамуы», 1954 ж.), профессор, Қазақстан Ғылым академиясының корреспондент-мүшесі (1962), Қазақ ауыл шаруашылығы ғылымдары академиясының және «Экология» Халық академиясының құрметті академигі (1995).

2008 жылы 2 ақпанда қайтыс болған.

Еңбек жолын қатардағы агроном болып бастаған ол Ауыл шаруашылығы министрі қызметіне дейін жетіп, КСРО және Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің депутаты болып бірнеше рет сайланды. Ұзақ уақыт бойы Алматы және Шығыс Қазақстан облыстық атқару комитеттерінің, Батыс Қазақстан облыстық атқару комитетінің төрағасы болып қызмет етті, Ауыл шаруашылығы институты мен Қазақ ауыл шаруашылығы академиясын басқарды, 19 жыл бойы Қазақ ауыл шаруашылығы институтының ректоры болды.

Оқуды бітіргеннен кейінгі қызметтері:

- совхоз агрономы (1941);
- Алматы совхоз тресінің саяси сектор меңгерушісінің көмекшісі (1942);
- Қазақ КСР Совхоздар халық комиссариаты саяси бөлімі меңгерушісінің көмекшісі (1942-1943);
- КОКП ОК жанындағы Жоғары орта мектептің студенті (1943-1945);
- Қазақстан КП ОК сектор меңгерушісі (1945-1946);
- Қазақ КСР Халық Комиссарының орынбасары – Техникалық мәдениет министрі (1946-1947);
- Қазақ КСР Ауыл шаруашылығы министрінің орынбасары (1947-1950);
- Қазақ КСР мақта шаруашылығы министрінің бірінші орынбасары (1950);

- Алматы облыстық атқару комитетінің төрағасы (1950-1952);
- Бүкілодақтық ауыл шаруашылығы көрмесінде (Халық шаруашылығы жетістіктерінің көрмесі) ҚазССР павильонының директоры (1952-1954);
- Қазақ КСР кеңшарлар министрінің бірінші орынбасары (1954-1957);
- Қазақ егіншілік ғылыми-зерттеу институтының директоры (1957);
- Шығыс Қазақстан облыстық атқару комитетінің төрағасы (1958-1960);
- Қазақ ауыл шаруашылығы ғылым академиясының президенті (1960-1961);
- Қазақ КСР Ауыл шаруашылығы министрі (1961-1962); Батыс Қазақстан облыстық атқару комитетінің төрағасы (1962-1963);
- Қазақ ауыл шаруашылығы институтының ректоры (1963-1981);
- Қазақ ауыл шаруашылығы институтының кафедра меңгерушісі (1981-1987); 1987 жылдан бастап зейнеткер.
- КСРО Жоғарғы Кеңесінің 5-ші шақырылымының депутаты. Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің 3-4 және 7-9 шақырылымдарының депутаты.

Хайдар Арыстанбөкович Арыстанбөков — казахстанский и советский государственный, политический, партийный и общественный деятель, профессор и учёный-агроном, кандидат экономических наук. Академик Национальной Академии наук Казахстана.

Ректор Казахского национального аграрного университета с 1963 по 1981 годы. Ранее занимал должность председателя Западно-Казахстанского крайисполкома (1962—1963), министра сельского хозяйства Казахской ССР (1961—1962), председателя Восточно-Казахстанского облисполкома (1959—1960) и председателя Алма-Атинского облисполкома (1950—1952)

Родился 30 марта 1919 года в Актогайском районе Карагандинской области. Происходит из подрода дадан рода тобыкты племени аргын.

Супруга — Жакипова Аспазия Жакиповна (1925—1973 гг.).

Имеет четырёх дочерей: Акмарал (1948 г.р.); Найля (1952—2006 гг.); Лейла (1957—1991 гг.), Зарема (1961 г.р.).

Окончил Казахский сельскохозяйственный институт (1941 г.), ВПШ при ЦКВКП(б) (1945 г.), агроном-полевод, кандидат экономических наук (тема диссертации — «Пятилетний план развития хозяйства сельскохозяйственной артели «Красная Звезда» Джамбулской области», 1954 г.), профессор, член-корреспондент АН Казахстана (1962 г.), почетный академик КазАСХН и Народной академии «Экология» (1995 г.).

Скончался 2 февраля 2008 г

Начав свою трудовую деятельность с рядового агронома, дошел до поста министра сельского хозяйства, неоднократно избирался депутатом Верховного Совета СССР и Казахской ССР. Длительное время работал председателем Алма-Атинского и Восточно-Казахстанского облисполкомов, Западно-Казахстанского крайисполкома, возглавлял Институт земледелия и Казахскую сельскохозяйственную академию, был ректором Казахского сельскохозяйственного института, которым он руководил в течение 19 лет.

Вехи его трудового пути после окончания института:

- агроном совхоза (1941 г.);
- помощник начальника политсектора Алма-Атинского треста совхозов (1942 г.);
- помощник начальника политуправления Наркомата совхозов КазССР (1942—1943 гг.);
- слушатель ВПШ при ЦК КПСС (1943—1945 гг.); зав. сектором ЦК Компартии Казахстана (1945—1946 гг.);
- зам. наркома-министра технических культур КазССР (1946—1947 гг.);
- заместитель министра сельского хозяйства КазССР (1947—1950 гг.);
- первый заместитель министра хлопководства КазССР (1950 г.);
- председатель Алма-Атинского облисполкома (1950—1952 гг.);
- директор павильона КазССР на Всесоюзной сельскохозяйственной выставке (Выставка достижений народного хозяйства) (1952—1954 гг.);
- первый заместитель министра совхозов КазССР (1954—1957 гг.);
- директор КазНИИ земледелия (1957 г.);
- председатель Восточно-Казахстанского облисполкома (1958—1960 гг.);
- президент Казахской академии сельскохозяйственных наук (1960—1961 гг.);
- министр сельского хозяйства КазССР (1961—1962 гг.); председатель Западно-Казахстанского крайисполкома (1962—1963 гг.);
- ректор КазСХИ (1963—1981 гг.);
- заведующий кафедрой КазСХИ (1981—1987 гг.); с 1987 г. находился на пенсии.
- Депутат ВС СССР 5-го созыва. Депутат ВС КазССР 3-4-го и 7-9-го созывов.